

Bosbiodiversiteit en gezondheid

Tosca Vanroy

Tosca.Vanroy@ugent.be

Campus Gontrode
Geraardsbergsesteenweg 267
9090 Melle-Gontrode

www.fornalab.ugent.be

Introductie

- Bosbeheer in Europa
  - Bescherming, restauratie en duurzaam management
- Vroeger sterkere focus op economische functie
  - Snelgroeiende monoculturen
  - Verwijderen van dood hout
  - Kaalslag
- Focus op behoud van biodiversiteit
  - Gemengde soorten en leeftijden
  - Continue bladerdek
  - Voldoende dood hout

Onderzoeksvragen

- Hoe beïnvloedt structurele complexiteit teken densiteiten en de prevalenties van teken overdraagbare ziektes?
- ↗ structurele complexiteit
  - ↗ densiteit van teken
  - ↘ pathogeen prevalentie

Structurele complexiteit

- Structurele complexiteit
  - Bos structuur
  - Verticale structuur
  - Kruidlaag
  - Dood hout
- Snelle en gemakkelijke manier
- Gebaseerd op de bosinventaris

Structural complexity index (SCI)

4 sub-indices

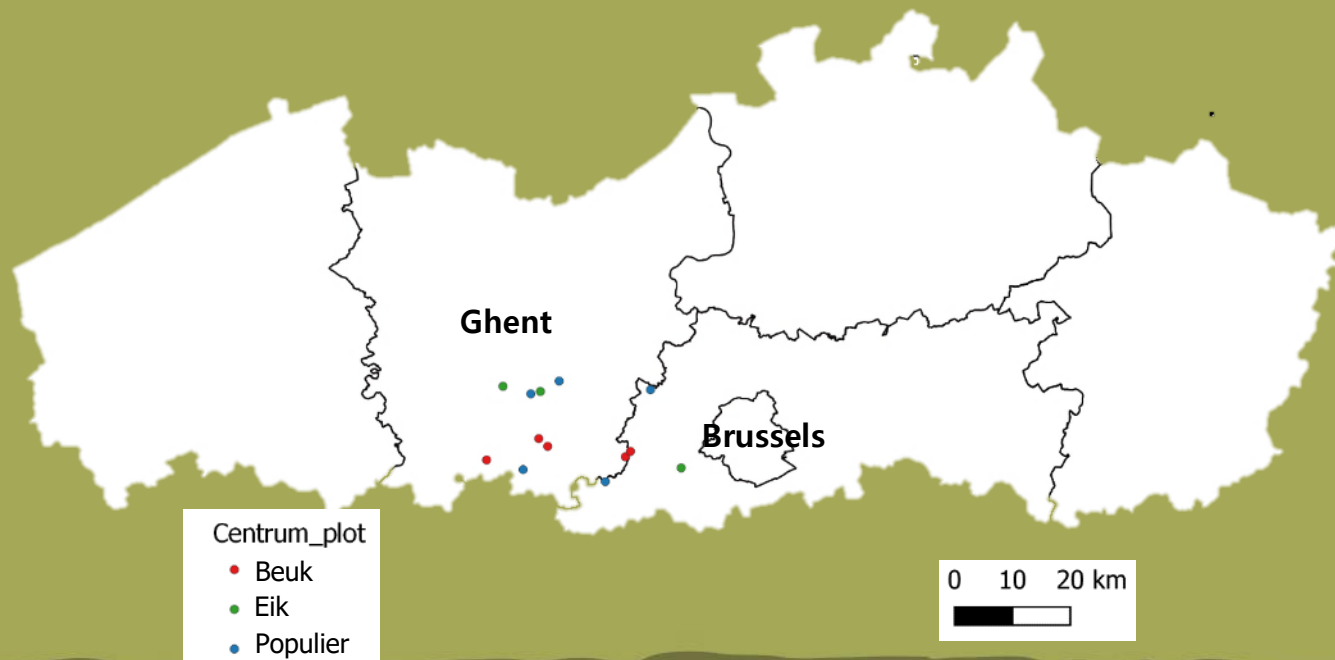
parameters

Bos structuur	Verticale structuur	Kruidlaag	Dood hout
Bedekkingsgraad bladerdak	Aantal boomsoorten	Aantal plantensoorten	Basaal oppervlakte van dood hout (m ² /ha)
Leeftijd (jaren)	Aantal grote bomen (DBH >40 cm)	Zeldzaamheid van plantensoorten	Aantal grote stukken dood hout (>40cm)
Aantal lagen	Aantal hele grote bomen (>80 cm)	Totale bedekkingsgraad (%)	Standaardafwijking in DBH van dood hout
Ruimtelijke boomsoortenmenging	Aantal inheemse soorten in regeneratie		Totale lengte dood hout (m)
	Standaardafwijking van DBH (cm)		Aantal DBH klassen

Locaties

- 19 bossen in de Vlaamse Ardennen + Pajottenland
- Drie dominante boomsoorten (eik, beuk & populier)
- Gradiënt van structurele complexiteit

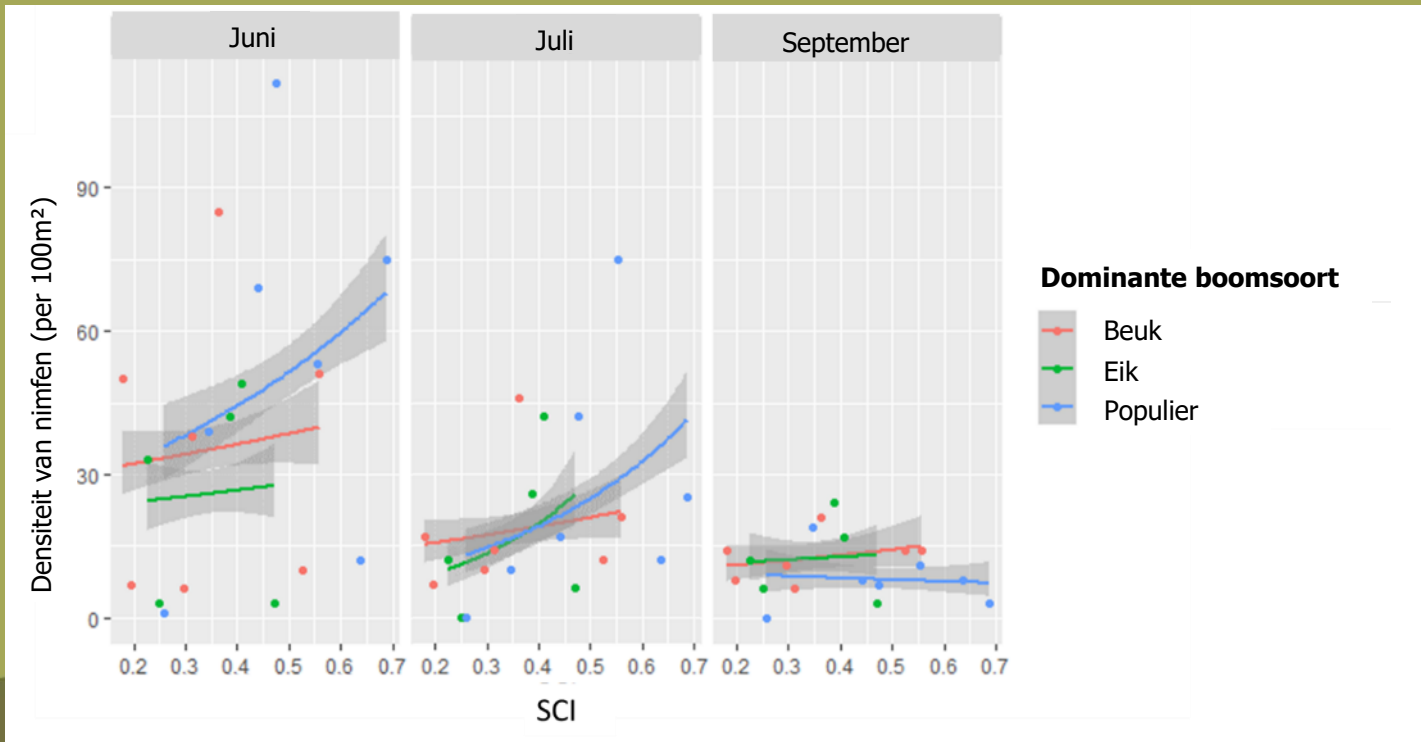
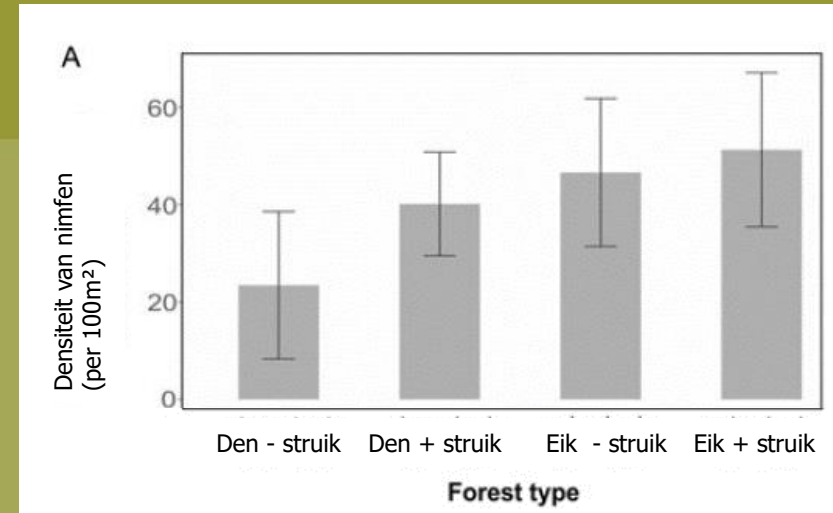

Locaties

Resultaten

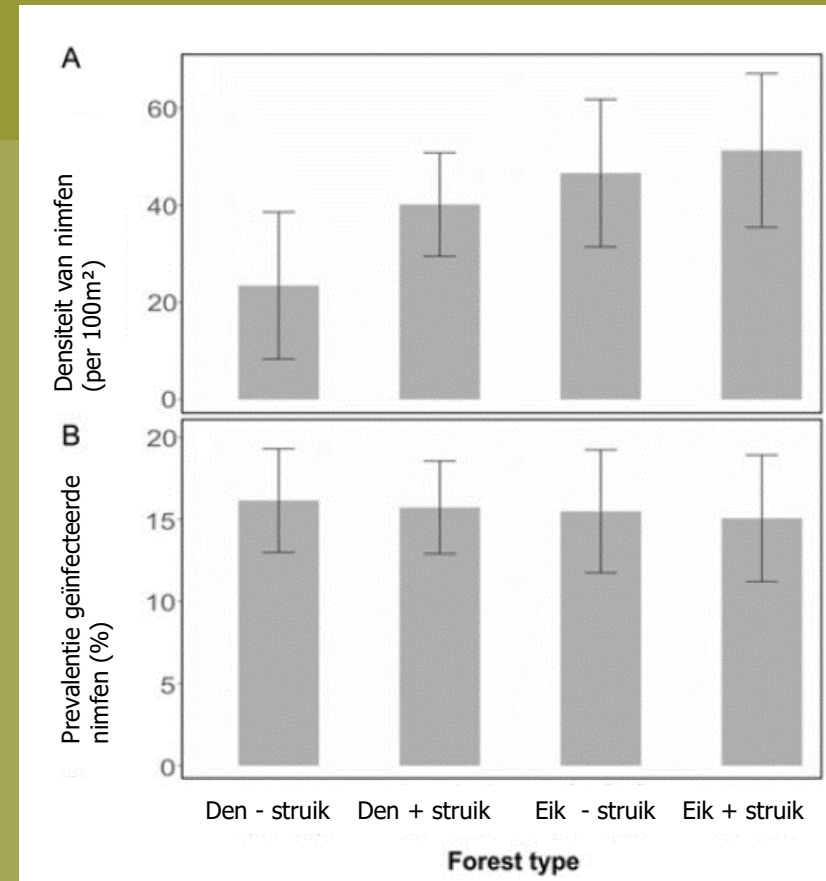
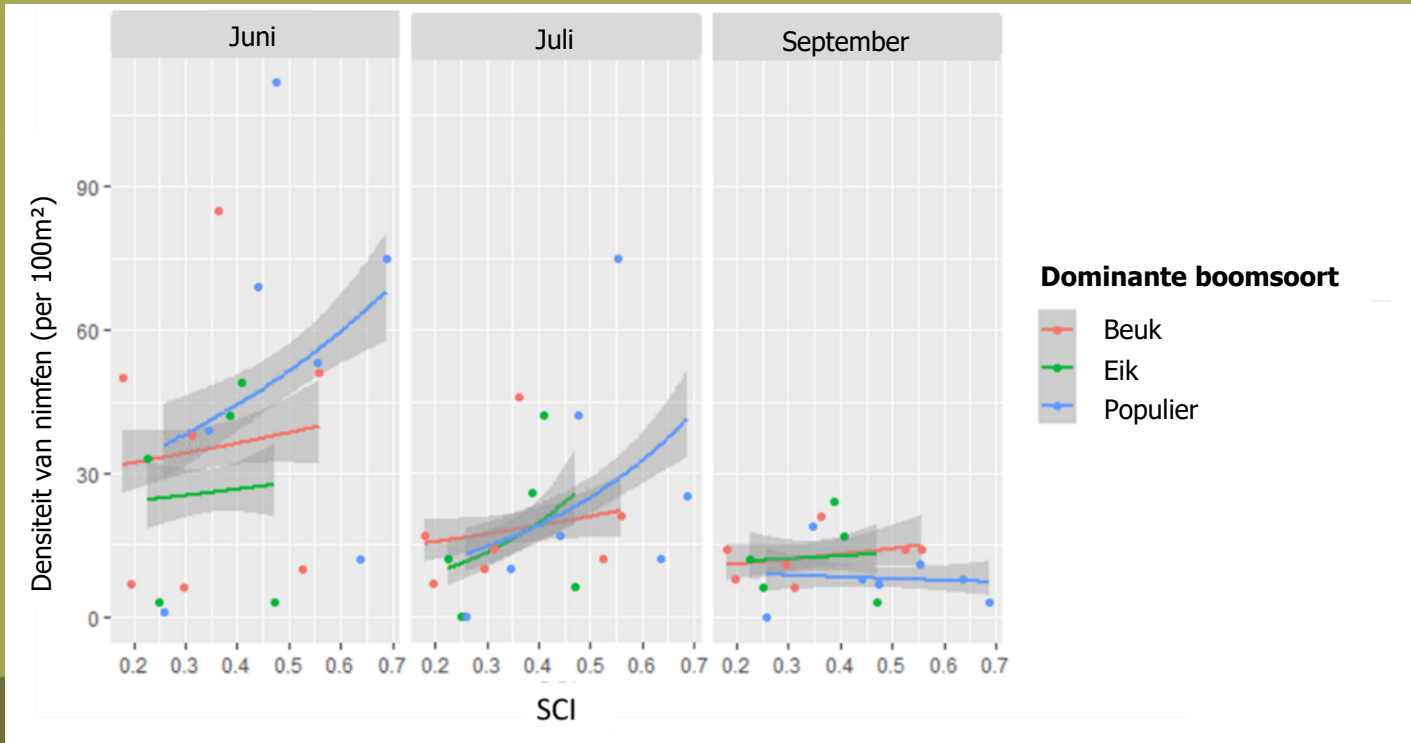
- Aantal teken neemt toe

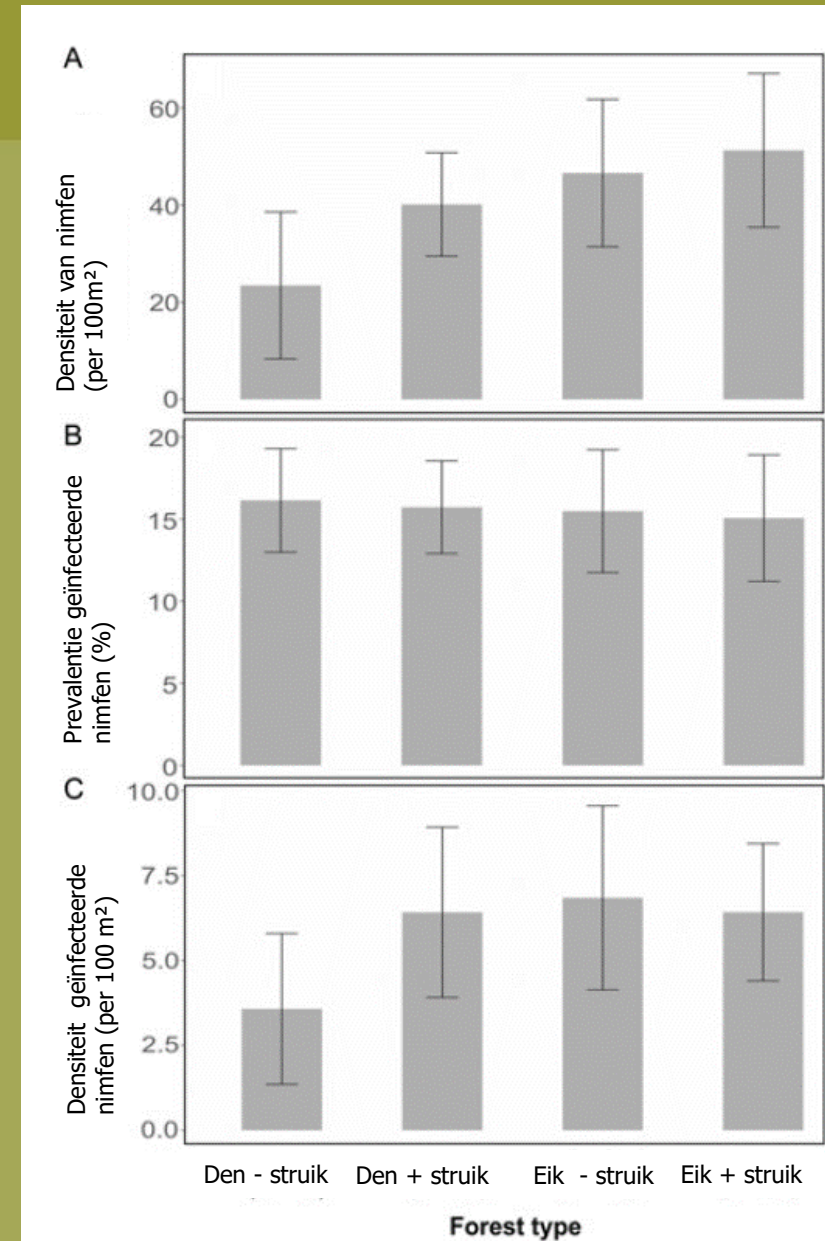
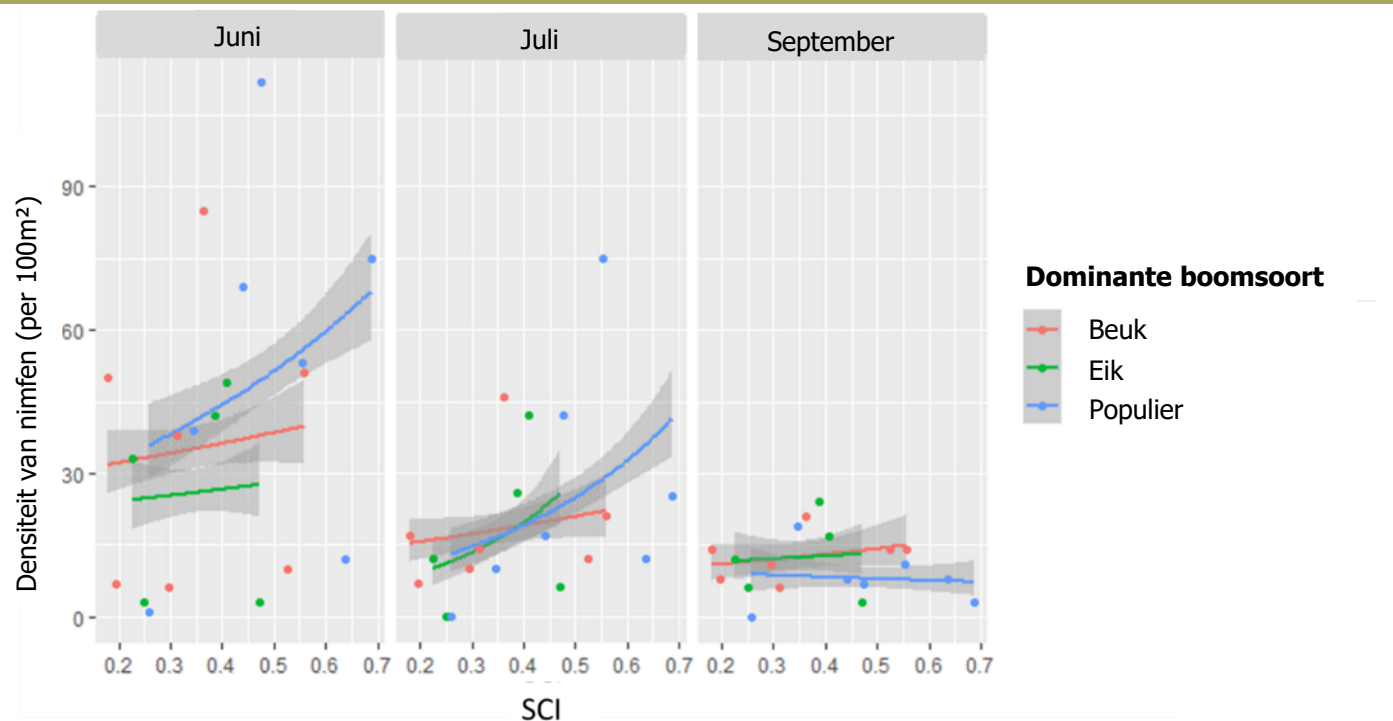
Resultaten

- Aantal teken neemt toe
- Prevalentie pathogenen blijft gelijk

Resultaten

- Aantal teken neemt toe
- Prevalentie pathogenen blijft gelijk
- → groter risico op beet met geïnfecteerde teek

**Zijn complexe bossen dan slecht voor
de gezondheid van de mens?**

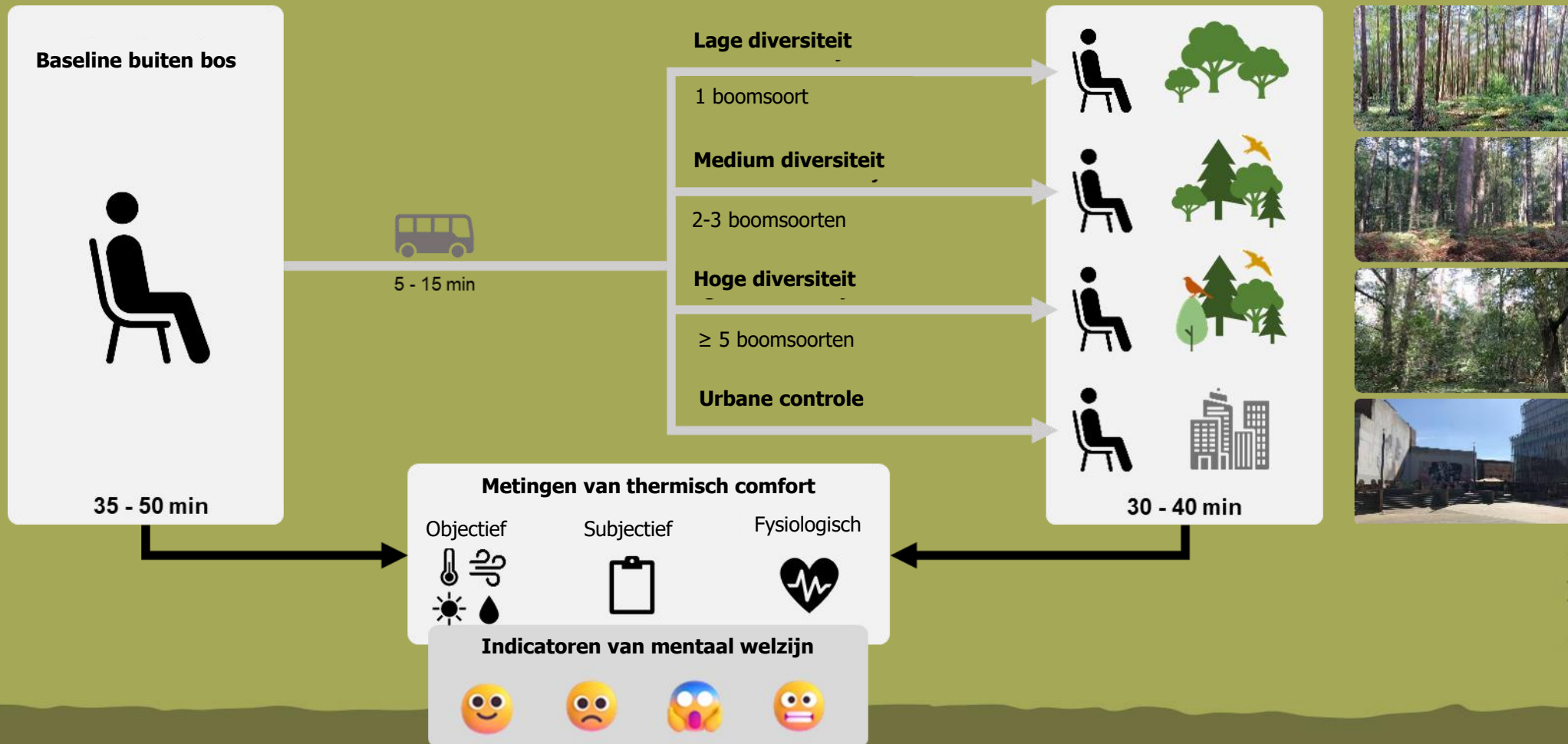
Voordelen van bosbiodiversiteit

- Mentaal welzijn
- Hittestress
- Luchtkwaliteit

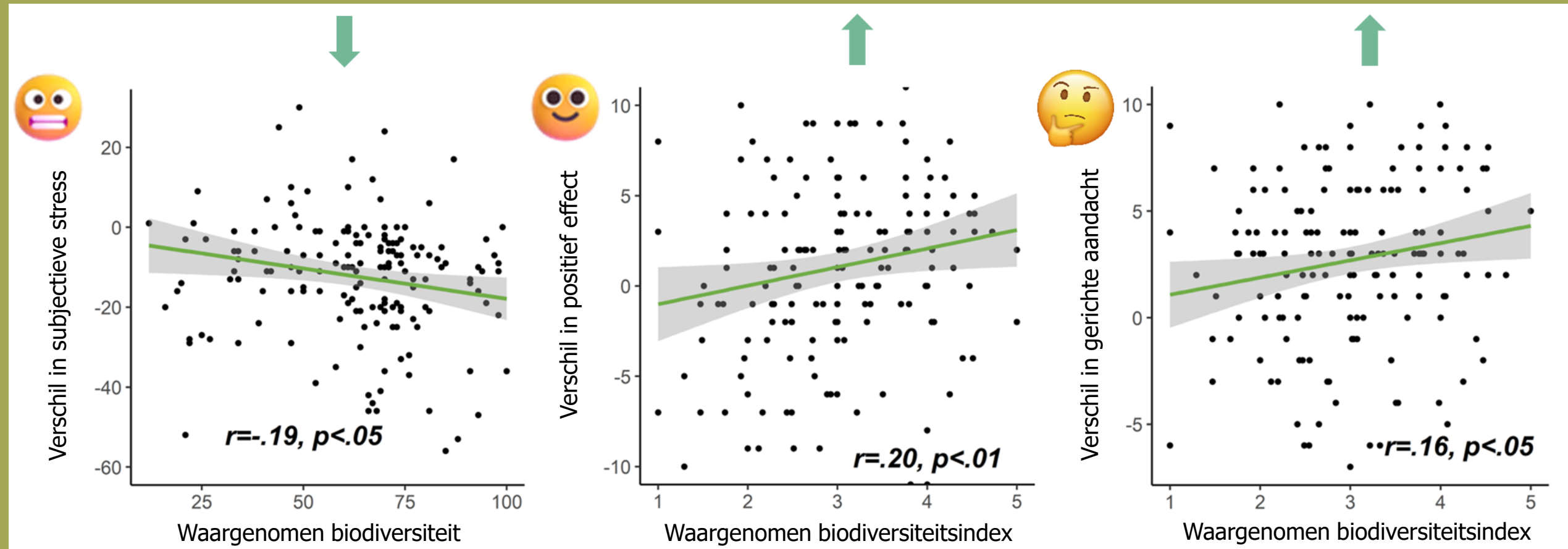

Mentaal welzijn

Rozario et al., under review

Mentaal welzijn

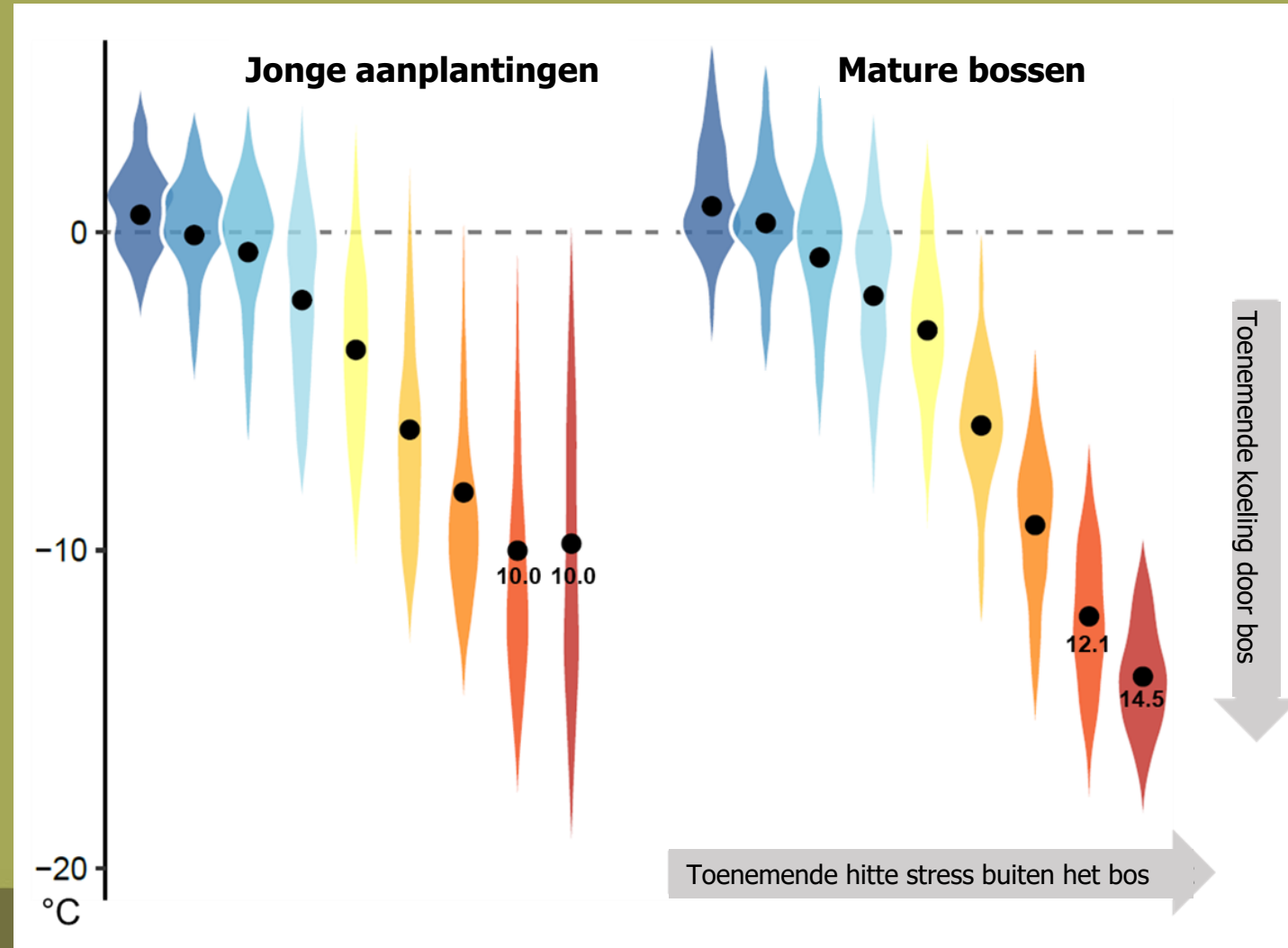
Hittestress

- Bossen zorgen voor reductie in maximale temperatuur
  - 84% bij sterke tot extreme hitte
  - 18% bij sterke tot extreme koude

Thermal stress (outside forest)

Extreme Cold (PET < 4°C)
Strong Cold (4°C < PET < 8°C)
Moderate Cold (8°C < PET < 13°C)
slight Cold (13°C < PET < 18°C)

No Thermal Stress (18°C < PET < 23°C)
Slight Heat (23°C < PET < 29°C)
Moderate Heat (29°C < PET < 35°C)
Strong Heat (35°C < PET < 41°C)
Extreme Heat (PET > 41°C)

Hittestress

– Afhankelijk van boskenmerken

Structuur van bosbestand

Canopy closure

Stand density

Canopy height

Samenstelling

Shade-Casting Ability

Evergreen species

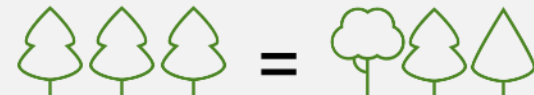
^

Leaf Area

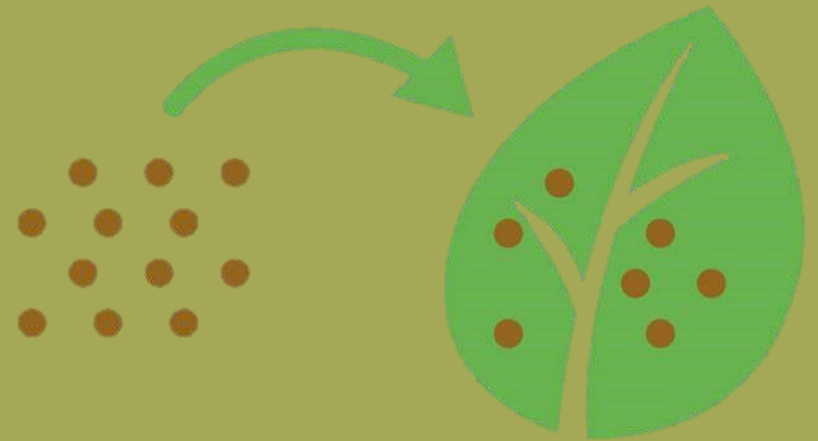

Diversiteit

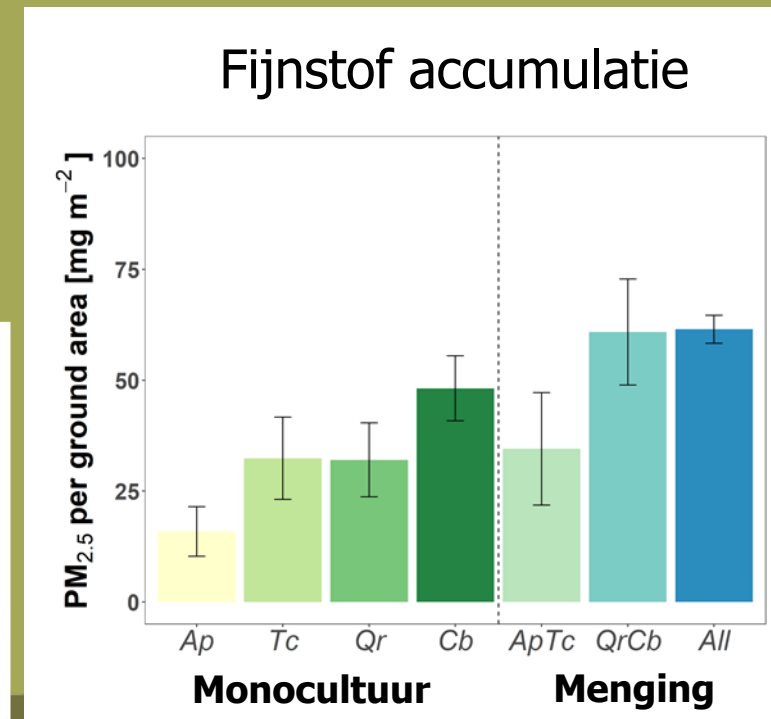
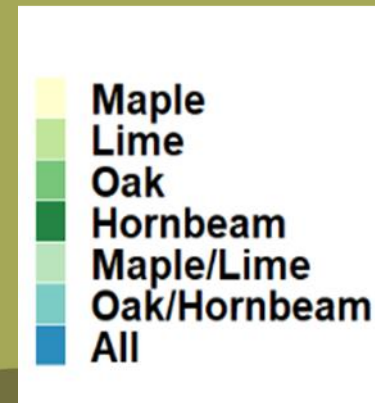
Luchtkwaliteit

- Fijnstof
- Vegetatie als filter

Luchtkwaliteit

- Fijnstof
- Vegetatie als filter
- Soortafhankelijk
- Boommenging beter dan monocultuur

Conclusie

- Structureel complexe en biodiverse bossen hebben veel gezondheidsvoordelen
- Maar oppassen voor teken

